

notitie

Forum Standaardisatie

www.forumstandaardisatie.nl

info@forumstandaardisatie.nl

Bureau Forum

Standaardisatie

gehuisvest bij Logius

Postadres

Postbus 96810

2509 JE Den Haag

Bezoekadres

Wilhelmina van Pruisenweg 52

2595 AN Den Haag

Bij bezoek aan Logius is

legitimatie verplicht

FORUM STANDAARDISATIE 14 juni 2017

Agendapunt 2. Open standaarden, lijsten
Stuknummer 2. Oplegnotitie lijsten

Van:	Stuurgroep open standaarden
Aan:	Forum Standaardisatie
Bijlagen:	A. Intake-advies in procedure nemen STIX en TAXII B. Intake-advies in procedure nemen COINS C. Intake-advies in procedure nemen NLCS D. Intake-advies in procedure nemen NLRS E. Voorstel evaluatie SAML, PDF 1.7 en STOSAG

Ter besluitvorming

*U wordt gevraagd **in te stemmen** met:*

- A. Het in procedure nemen van de standaarden STIX en TAXII
- B. Het in procedure nemen van de standaard COINS
- C. Het in procedure nemen van de standaard NLCS
- D. Het in procedure nemen van de standaard NLRS
- E. Het evalueren van de standaarden SAML, PDF 1.7, STOSAG

Ter kennisname

- F. Terugkoppeling vervolgacties n.a.v. intrekkingverzoek Digikoppeling 3.0

Ter besluitvorming

Ad A. Het in procedure nemen van de standaarden STIX en TAXII [Bijlage A]

Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met:

Het in procedure nemen van de standaarden STIX en TAXII voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Over de standaarden

STIX is een gestructureerde taal om cyberdreigingsinformatie te beschrijven zodat het op een consistente manier kan worden gedeeld, opgeslagen en geanalyseerd. TAXII is een transportmechanisme dat het geautomatiseerd uitwisselen van cyberdreigingsinformatie standaardiseert. TAXII wordt gebruikt voor het uitwisselen van dreigingsinformatiedocumenten in STIX formaat. STIX en TAXII worden beiden beheerd door OASIS.

Betrokkenen en proces

Het NCSC heeft STIX en TAXII aangemeld voor de 'pas toe of leg uit' lijst. VKA, procedurebegeleider open standaarden in opdracht van het Bureau Forum Standaardisatie, heeft het intake onderzoek uitgevoerd. Hiertoe heeft een intakegesprek plaatsgevonden met de indieners, A. de Jong en R. v/d Berg van het NCSC.

Advies en gevraagd besluit

In combinatie met STIX is TAXII een echte uitwisselingsstandaard die een duidelijk probleem oplost, namelijk het snel en uniform uitwisselen van dreigingsinformatie zodat (overheids)organisaties doelmatiger kunnen reageren op cyberaanvallen. Daarentegen worden STIX en TAXII nog niet overheidsbreed ingezet, zodat de standaard wel een adoptie-impuls kan gebruiken.

Uit het intakeonderzoek blijkt dat STIX en TAXII voldoet aan de criteria voor het in procedure nemen. Hierbij tekent VKA aan dat er op termijn behoefte kan bestaan aan een (Nederlands) toepassingsprofiel voor STIX. Dat staat een eventuele opname van STIX en TAXII op de 'pas toe of leg uit' lijst echter niet in de weg.

Geadviseerd wordt om STIX en TAXI in procedure te nemen voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Ad B. Het in procedure nemen van de standaard COINS [Bijlage B]**Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met:**

Het in procedure nemen van de standaard COINS voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Over de standaarden

COINS biedt een containerformaat voor de uitwisseling van BIM-informatie. Hiermee kunnen bijvoorbeeld een eisenboom, GIS-bestanden, een bibliotheek van objecttypen, 3D-modellen, 2D-tekeningen en IFC-bestanden in onderlinge samenhang in één container worden vastgelegd en uitgewisseld. COINS wordt beheerd door het BIM Loket.

Betrokkenen en proces

Het BIM Loket heeft COINS aangemeld voor de 'pas toe of leg uit' lijst. VKA, procedurebegeleider open standaarden in opdracht van het Bureau Forum Standaardisatie, heeft het intake-onderzoek uitgevoerd. Hiertoe heeft een intakegesprek plaatsgevonden met de indiener, J. P. Eelants van het BIM Loket.

Advies en gevraagd besluit

COINS is een standaard voor gegevensuitwisseling in bouwprojecten. Het probleem waar COINS zich op richt is het op eenduidige manier uitwisselen van bouw informatie die uit verschillende gerelateerde componenten bestaat. De standaard heeft actieve steun van steun van Rijkswaterstaat, ProRail, Rijksvastgoedbedrijf, een aantal gemeentes en provincies.

COINS is eerder aangemeld in 2010 en is toen niet in behandeling genomen omdat de beheerorganisatie niet voldeed aan de criteria voor inbehandelingname. Bij de huidige aanmelding van COINS gaat het om een nieuwe versie (v2.0 van april 2016) van de standaard met een nieuwe beheerorganisatie (BIM Loket).

Uit het intakeonderzoek blijkt dat COINS voldoet aan de criteria voor het in procedure nemen. Wat betreft de kansrijkheid van de procedure signaleert VKA dat het BIM Loket nog geen gepubliceerd beleid heeft met betrekking tot het versiebeheer van de standaard en openbare consultatie. Het BIM Loket heeft aangegeven hier op korte termijn invulling aan te geven.

Geadviseerd wordt om COINS in procedure te nemen voor opname op de 'pas toe of leg uit' lijst.

Ad C. Het in procedure nemen van de standaard NLCS [Bijlage C]**Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met:**

Het in procedure nemen van de standaard NLCS voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Over de standaarden

NLCS is een categorisatiestandaard voor de uitwisseling van 2D CAD-tekenwerk in de grond-, weg- en waterbouw. NLCS zorgt ervoor dat digitaal tekenwerk uitwisselbaar en herbruikbaar is voor verschillende partijen binnen een project en bij latere reconstructies. NLCS wordt beheerd door het BIM Lokaal.

Betrokkenen en proces

Het BIM Lokaal heeft NLCS aangemeld voor de 'pas toe of leg uit'-lijst. VKA, procedurebegeleider open standaarden in opdracht van het Bureau Forum Standaardisatie, heeft het intake onderzoek uitgevoerd. Hiertoe heeft een intakegesprek plaatsgevonden met de indiener, J. P. Eelants van het BIM Lokaal.

Advies en gevraagd besluit

NLCS is geen uitwisselingsstandaard in de strikte zin van het woord, maar de standaardisatie van categorieën zorgt er wel voor dat digitale bouwtekeningen op een uniforme manier geïnterpreteerd kunnen worden. Dat lost een belangrijk probleem op in de bouw waar verschillende partijen vaak verschillende conventies gebruiken in hun digitale bouwtekeningen, zodat deze moeilijk te vergelijken en combineren zijn. NLCS zorgt er ook voor dat digitale tekeningen duurzamer toegankelijk worden. Net als COINS heeft NLCS de steun van Rijkswaterstaat, ProRail, Rijksvastgoedbedrijf, een aantal gemeentes en provincies.

Uit het intakeonderzoek blijkt dat NLCS voldoet aan de criteria voor het in procedure nemen. Wat betreft de kansrijkheid van de procedure geeft VKA aan dat het BIM Lokaal nog geen gepubliceerd beleid heeft met betrekking tot het versiebeheer van de standaard en openbare consultatie, en dat de beschrijvingen van de besluitvormingsprocedure nog niet openbaar zijn. Het BIM Lokaal heeft aangegeven deze zaken op korte termijn in orde te maken.

Geadviseerd wordt om NLCS in procedure te nemen voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Ad D. Het in procedure nemen van de standaard NLRS [Bijlage D]**Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met:**

Het in procedure nemen van de standaard NLRS voor opname op de lijst aanbevolen standaarden.

Over de standaarden

NLRS voorziet Revit (modelleerssoftware voor de bouw) van vaste afspraken over naamgeving, modelstructuur en gebruik van parameters. Zo zorgt NLRS ervoor dat Revit-gebruikers IFC bestanden produceren die op een eenduidige manier leesbaar zijn voor andere partijen in een project die juist geen Revit gebruiken. NLRS wordt beheerd door de Stichting Revit Standards.

Betrokkenen en proces

De Stichting Revit Standards heeft NLRS aangemeld voor de lijst aanbevolen standaarden. VKA, procedurebegeleider open standaarden in opdracht van het Bureau Forum Standaardisatie, heeft het intake onderzoek uitgevoerd. Hiertoe heeft een intakegesprek plaatsgevonden met de indiener Martijn de Riet, van de Stichting Revit Standards.

Advies en gevraagd besluit

NLRS is op zichzelf geen uitwisselingsstandaard, maar zorgt er wel voor dat de IFC-bestanden die Revit produceert beter uitwisselbaar zijn, juist als de ontvangende partij geen Revit gebruikt. Ondanks het feit dat NLRS altijd gebruikt wordt met het (commerciële) softwarepakket Revit, beoogt de standaard vendor lock-in juist te voorkomen.

NLRS is in 2015 al aangemeld onder de naam Dutch Revit Standards (DRS), maar werd niet in procedure genomen omdat de onafhankelijkheid en openheid van de beheerorganisatie ter discussie stonden. Inmiddels is het beheer van NLRS in handen van een onafhankelijke stichting (de Stichting Revit Standards) die een open beheerproces hanteert.

Daarnaast werd geconstateerd dat de aanmelding in 2015 te weinig zichtbare steun genoot van overheidsorganisaties. De huidige aanmelding wordt formeel ondersteund door het BIM Loket (alsmede Schiphol en Uneto).

Uit het intakeonderzoek blijkt dat NLCS voldoet aan de criteria voor het in procedure nemen. Geadviseerd wordt daarom om NLRS in procedure te nemen voor opname op lijst met aanbevolen standaarden.

Ad E. Evalueren van standaarden SAML, PDF 1.7 en STOSAG [Bijlage E]**Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om in te stemmen met:**

Het evalueren van de stand van zaken rond de adoptie en beheer van standaarden SAML, PDF 1.7 en STOSAG.

Achtergrond

In het werkplan 2016-2017 is afgesproken dat het Forum Standaardisatie jaarlijks een aantal standaarden evalueert die al langer dan vier jaar op de lijst staan en in de tussentijd niet meer in procedure zijn geweest of zijn geëvalueerd. De evaluatie heeft tot doel om informatie te verschaffen over de huidige relevantie van de standaard en het toepassingsgebied, en de stand van zaken rond de adoptie van de standaard. Het beschikbare budget laat toe om drie standaarden te toetsen in 2017.

Advies

Aan de hand van een aantal criteria die in de bijlage worden toegelicht is het advies om stand van zaken rond de standaarden SAML, PDF 1.7 en STOSAG in 2017 te evalueren:

- In het geval van SAML zal de evaluatie zich met name richten op de relatie met OAuth en nieuwe ontwikkelingen zoals OpenID.
- PDF 1.7 werd op de 'pas toe of leg uit'-lijst geplaatst als featurerijk alternatief voor PDF/A1, toen PDF/A2 nog niet was gepubliceerd door ISO. Nu PDF/A2 (de duurzaam toegankelijke versie van PDF 1.7) ook op de 'pas toe of leg uit'-lijst staat, ligt het voor de hand om de toegevoegde waarde van PDF 1.7 op de lijst te evalueren.
- STOSAG kwam in 2011 op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Sindsdien is er weinig contact met de beheerder van de standaard en weinig informatie over het draagvlak of de adoptiegraad. Een evaluatie over de stand van zaken rond STOSAG ligt daarom voor de hand.

Vervolgstappen

Indien het Forum Standaardisatie instemt met de evaluatie van SAML, PDF 1.7 en STOSAG, gaat het Bureau Forum Standaardisatie een opdrachtnemer selecteren die de evaluaties zal uitvoeren. De opdrachtnemer stelt op basis van onderzoek en interviews een evaluatierapport op voor elk van de drie standaarden. In de Forumvergadering van december 2017 worden de bevindingen gepresenteerd. Het Forum kan op basis van de resultaten van de evaluaties tot vervolgacties besluiten.

Ter kennisname

Ad F. Terugkoppeling vervolgacties n.a.v. intrekkingverzoek Digikoppeling 3.0

Voortgang Digikoppeling

In de vergadering van maart jl. besprak het Forum Standaardisatie een brief van Logius m.b.t. de Digikoppeling standaarden. In deze brief gaf Logius aan dat Digikoppeling 3.0 werd teruggetrokken uit de procedure voor de 'pas toe of leg uit'-lijst. Samengevat was de reden hiervoor dat de standaard WS-RM, die is toegevoegd in versie 3 van de Digikoppeling-standaarden, in de praktijk nauwelijks wordt toegepast en daarom niet langer wordt ondersteund.

Aanpassing versionering

Met het terugtrekken van Digikoppeling versie 3 blijft versie 2 op de lijst staan, maar inmiddels is er een aantal wijzigingen in de onderliggende standaarden doorgevoerd die een nieuwe aanmelding rechtvaardigen. Bovendien wil Logius graag het predicaat 'uitstekend beheer' ontvangen. Logius heeft daarom aangegeven later dit jaar alsnog een nieuwe versie van Digikoppeling te willen aanmelden voor toetsing, maar mogelijk met een andere versionering dan voorheen.

Na afstemming met BFS heeft Logius een voorstel gedaan richting het Technisch Overleg Digikoppeling voor een nieuwe versioneringsmethode van Digikoppeling. Dit voorstel houdt in dat - na een succesvolle toetsing- Digikoppeling niet meer met een versienummer op de 'pas toe of leg uit'-lijst wordt opgenomen, maar als 'Digikoppeling' en de onderliggende standaarden van een versienummer worden voorzien (zoals bij de Geo-standaarden). Dit maakt kleine aanpassingen voor het beheer makkelijker te administreren en beheren en zorgt ervoor dat - in combinatie met het predicaat uitstekend beheer- Logius in de toekomst Digikoppeling niet opnieuw hoeft te laten toetsen bij kleine aanpassingen aan de onderliggende standaarden.

Nieuwe aanmelding

De nieuwe versioneringsmethode vraagt om de nodige aanpassingen in de beheerdocumentatie. Logius verwacht voor het einde van het jaar - idealiter voor de deadline in oktober- een nieuwe versie van Digikoppeling aan te melden voor de 'pas toe of leg uit'-lijst.